

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κύκλος Σχέσεων Κράτους-Πολίτη

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ Σύνοψη Τροποποιήσεων

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Καλλιόπη Σπανού

Ομάδα Εργασίας: Ανδρικήκη Κυριακή, Βορριά Πετρούλα, Βούλγαρη Θεοδώρα, Ζαχαριάδου Χρυσούλα, Λιαδή Μαρία, Πρωτοπαπάς Μάριος, Στουγιάννου Καλλιόπη, Φλώρου Χριστίνα

Σύνταξη: Φλώρου Χριστίνα

Οκτώβριος 2010

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο της συνεργασίας του με τη φορολογική διοίκηση, και ιδίως τις κεντρικές υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών, απευθύνει συχνά προτάσεις για την τροποποίηση διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας. Κατά την πρόσφατη φορολογική μεταρρύθμιση που συντελέστηκε εντός του έτους 2010, ο Συνήγορος του Πολίτη διαπίστωσε με ικανοποίηση ότι κάποιες από τις προτάσεις του που είχαν διατυπωθεί κατά τα τελευταία χρόνια προς τη φορολογική διοίκηση ενσωματώθηκαν και αποτελούν πλέον ισχύουσες φορολογικές διατάξεις. Αναλυτικά:

1. Ζητήματα ισότητας των δύο φύλων ενώπιον της φορολογικής διοίκησης

A. Χορήγηση αντιγράφου κοινής φορολογικής δήλωσης και στη σύζυγο

Στο άρθρο 85 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ρυθμίζονται τα ζητήματα του φορολογικού απορρήτου, απαγορεύοντας την πρόσβαση κάθε τρίτου στα φορολογικά στοιχεία του φορολογουμένου. Πρόκειται για εξαίρεση από την αρχή της διαφάνειας και την υποχρέωση χορήγησης εγγράφων από τις υπηρεσίες του δημοσίου, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 2690/1999. Ειδική περίπτωση αποτελεί το φορολογικό απόρρητο μεταξύ των συζύγων.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, κατά το παρελθόν αλλά και πρόσφατα εξέτασε σειρά αναφορών, στις οποίες οι δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες αρνούσαν να χορηγήσουν στη σύζυγο αντίγραφο της κοινής φορολογικής δήλωσης με την αιτιολογία ότι η σύζυγος αποτελεί τρίτο πρόσωπο ως προς την κοινή φορολογική δήλωση, εφόσον υπόχρεος είναι ο σύζυγος, σύμφωνα με το νόμο. Σε άλλες περιπτώσεις, οι δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες αρνούνται να χορηγήσουν αντίγραφο της κοινής δήλωσης ή εκκαθαριστικό, εφόσον δεν προσκομισθεί εξουσιοδότηση από τον σύζυγο ή κάποιο στοιχείο που να αποδεικνύει ότι υφίσταται έγγαμη συμβίωση (για παράδειγμα η αστυνομική ταυτότητα του συζύγου).

Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει σαφώς υποστηρίξει ότι η σύζυγος δεν είναι τρίτο πρόσωπο ως προς τα φορολογικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην κοινή φορολογική δήλωση, καθώς αποτελεί πρόσωπο που συμπράττει στη σύνταξή της και την υπογράφει, εφόσον περιλαμβάνονται και δικά της εισοδήματα. Είναι, κατά συνέπεια, αδιανόητο να προβάλλονται κωλύματα στη χορήγηση των κοινών φορολογικών εγγράφων στις συζύγους κατά τη διάρκεια της έγγαμης συμβίωσής τους. Επίσης, έχει επισημανθεί ότι και η απαίτηση των οικονομικών υπηρεσιών να αποδεικνύεται από τη σύζυγο ότι δεν τελεί σε διάσταση με το σύζυγό της, προκειμένου να λάβει αντίγραφα των κοινών οικονομικών τους στοιχείων, δεν είναι νόμιμη, αφού δεν προκύπτει άμεσα ή ερμηνευτικά από τη φορολογική νομοθεσία, καθώς η διάσταση των συζύγων, **μετά** την υποβολή της κοινής φορολογικής δήλωσης δεν έχει καμία νομική σημασία σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, τουλάχιστον για τα οικονομικά έτη για τα οποία έχει υποβληθεί κοινή φορολογική δήλωση.

Με το άρθρο 8 του πρόσφατου νόμου 3842/2010 τροποποιήθηκε το άρθρο 85 παρ. 5^α Κ.Φ.Ε., οπότε πλέον χορηγείται αντίγραφο της κοινής φορολογικής δήλωσης και του εκκαθαριστικού σημειώματος στους συζύγους που βρίσκονται σε διάσταση ή διάζευξη.

Β. Κοινή φορολογική δήλωση των συζύγων

Με αφορμή αναφορές πολιτών, ο Συνήγορος του Πολίτη αντιμετώπισε έμμεσα προβλήματα που ανακύπτουν από την υποχρέωση των συζύγων να υποβάλλουν κοινή δήλωση φόρου εισοδήματος. Παρατηρήθηκε λοιπόν ότι συγκεκριμένες φορολογικές πρακτικές προσκρούουν σε προφανή δεδομένα της κοινωνικής και οικονομικής πραγματικότητας.

Ο Συνήγορος του Πολίτη ήδη από το έτος 2002 και εφεξής έχει αποστείλει σειρά εγγράφων προς τις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες και τις κεντρικές υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών. Στα έγγραφα του αυτά υποστηρίζεται η θέση ότι το καταρχήν τεκμήριο της κοινής κατοικίας των συζύγων κατά τη διάρκεια της έγγαμης συμβίωσης πρέπει να αίρεται στις περιπτώσεις εκείνες που αποδεικνύεται σαφώς ότι κατ' εξαίρεση οι δύο σύζυγοι δεν διαθέτουν για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ή αορίστως κοινή μόνιμη κατοικία. Επίσης, επισημάνθηκε ότι στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να δίνεται η δυνατότητα στους συζύγους να υποβάλλουν χωριστές φορολογικές δηλώσεις. Αλλά και γενικότερα τονίσθηκε ότι πρέπει με νομοθετική ρύθμιση να παρέχεται η δυνατότητα στους συζύγους να υποβάλουν χωριστές φορολογικές δηλώσεις.

Η Διεύθυνση Φορολογίας Εισοδήματος, με έγγραφό της είχε αναγνωρίσει την ανάγκη προσαρμογής των σχετικών διατάξεων και είχε δεσμευθεί να εισηγηθεί τις ανάλογες τροποποιήσεις στην πολιτική ηγεσία. Έκτοτε παρήλθαν πολλά έτη χωρίς καμία ουσιαστική εξέλιξη επί του θέματος. Στη συνέχεια, με αφορμή νέες αναφορές πολιτών, οπότε ο Συνήγορος του Πολίτη επανέφερε προς συζήτηση τα εν λόγω θέματα, το Υπουργείο ενημέρωσε την Αρχή ότι δεν αντιμετωπίζεται επί του παρόντος πιθανότητα τροποποίησης των κείμενων διατάξεων, υπαναχωρώντας κατ' αυτόν τον τρόπο από την κατά το παρελθόν δέσμευσή του περί ανάγκης προσαρμογής των σχετικών φορολογικών διατάξεων προς την κατεύθυνση της διασφάλισης της ισότητας των δύο φύλων κατά τη φορολόγηση της οικογένειας.

Παρόλα αυτά, κατά την πρόσφατη μεταρρύθμιση που επήλθε με τον ν. 3842/2010, σημειώθηκε βελτίωση, καθώς τροποποιήθηκε το άρθρο 74 του Κ.Φ.Ε. που αφορά τη βεβαίωση του φόρου, οπότε σύμφωνα με τη νέα διατύπωση του άρθρου 74 παρ. 4 του Κ.Φ.Ε. : Για τους εγγάμους, εφόσον συντρέχει περίπτωση της παρ. 1 του άρθρου 5, η οφειλή για φόρο, τέλη και εισφορές, που αναλογούν στα εισοδήματά τους βεβαιώνεται χωριστά και η ευθύνη της καταβολής βαρύνει κάθε σύζυγο.

3. Έκτακτη οικονομική εισφορά σε εισοδήματα άνω των 60.000€ (Ν. 3758/2009).

Στις 5-5-2009 επιβλήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 3758/2009 έκτακτη οικονομική εισφορά σε εισοδήματα άνω των 60.000 ευρώ. Για τον

υπολογισμό αυτού του ορίου λαμβάνεται υπόψη το συνολικό καθαρό εισόδημα που αναγράφεται στη δήλωση φόρου εισοδήματος του οικονομικού έτους 2008 (εισοδήματα που αποκτήθηκαν το 2007).

Ο ΣΤΠ επισήμανε τα εξής ζητήματα:

1. Παραβιάζεται η συνταγματική αρχή της **περιορισμένης αναδρομικότητας των φόρων**, η οποία ορίζει ότι φόρος μπορεί να επιβληθεί σε εισοδήματα που δηλώθηκαν έως και το προηγούμενο οικονομικό έτος, εν προκειμένω εισοδήματα που αποκτήθηκαν το 2008.
2. Λόγω της **προαιρετικής δήλωσης ορισμένων εισοδημάτων** παραβιάζεται η συνταγματική αρχή της φορολογικής ισότητας των πολιτών, σύμφωνα με την οποία οι πολίτες πρέπει να φορολογούνται ανάλογα με το εισόδημά τους.
3. Η αρχή της φορολογικής ισότητας παραβιάζεται και επειδή η εισφορά **επιβάλλεται μόνο σε φυσικά πρόσωπα**, ενώ απαλλάσσονται οι επιχειρήσεις που έχουν τη μορφή εταιριών. Φορολογούνται, δηλαδή, κυρίως μισθωτοί, συνταξιούχοι και ελεύθεροι επαγγελματίες και απαλλάσσεται η συνήθως επικερδέστερη επιχειρηματική δραστηριότητα (βιομηχανικές εταιρείες, τράπεζες).

Στο πλαίσιο της νέας φορολογικής μεταρρύθμισης η έκτακτη οικονομική εισφορά αρχικά μετονομάστηκε σε έκτακτη εφάπαξ εισφορά κοινωνικής ευθύνης από την οποία **απαλλάσσονταν τα φυσικά πρόσωπα**. Συγκεκριμένα, επιβλήθηκε μόνον σε νομικά πρόσωπα με συνολικό καθαρό εισόδημα οικονομικού έτους 2009 άνω των πέντε εκατομμυρίων ευρώ (5.000.000€). Εν συνεχεία, όμως λόγω οικονομικής κρίσης με το **αρ. 5 του Ν.3833/2010** επιβλήθηκε έκτακτη οικονομική εισφορά σε φυσικά πρόσωπα με μεγάλο εισόδημα άνω των 100.000€.

Εντούτοις, το μέτρο αυτό προβλέπεται πλέον υπό τελείως διαφορετικούς όρους, σύμφωνα και με τις υποδείξεις του Συνηγόρου του Πολίτη. Συγκεκριμένα, προβλέπεται **ο σεβασμός της αρχής της περιορισμένης αναδρομικότητας του φόρου** και παράλληλα **η καταρχήν υποχρεωτική αναγραφή όλων των εισοδημάτων** και ένταξή τους στην ενιαία για όλους φορολογική κλίμακα, καθώς καταργείται ο θεσμός των αυτοτελώς φορολογούμενων εισοδημάτων που αναγράφονταν προαιρετικά μόνον στη φορολογική δήλωση (με αποτέλεσμα να παρέχεται η δυνατότητα στους φορολογούμενους να αποκρύπτουν τμήμα του εισοδήματος τους και της φοροδοτικής τους ικανότητας).

4. Απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης πρώτης κατοικίας εν διαστάσει συζύγου που έχει την επιμέλεια τέκνου

Από το Συνήγορο του Πολίτη υποστηρίχθηκε ότι, στο ζήτημα της απαλλαγής φόρου μεταβίβασης πρώτης κατοικίας, ο εν διαστάσει γονέας που έχει αποδεδειγμένα την επιμέλεια τέκνου θα πρέπει να αντιμετωπίζεται από τη φορολογική αρχή όπως ο άγαμος γονέας (άγαμη μητέρα ή εξ αναγνωρίσεως πατέρας) που προστατεύει ανήλικα τέκνα, στον οποίο παρέχεται η απαλλαγή του έγγαμου κατά τα προβλεπόμενα από τις οικείες διατάξεις του

N.1078/1980, και να μην εξομοιώνεται με τον άγαμο κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 35 § 10 του Ν.3220/2004 (νομοθετική πρόταση προς το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών που περιλήφθηκε στην Ετήσια Έκθεση Σ.τ.Π. έτους 2004, σελ. 212).

Σχετικά με την ορθή ερμηνεία των οικείων διατάξεων εκδόθηκε η αριθμ. 637/2004 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (εγκύκλιος ΠΟΛ 1018/2005 Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών), σύμφωνα με την οποία:

«Έγγαμος που βρίσκεται σε διάσταση και έχει με δικαστική απόφαση την επιμέλεια των ανηλίκων τέκνων της οικογενείας διατηρεί, κατ' εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 35 παρ.10 του Ν 3220/2004, την αυξημένη απαλλαγή από το Φόρο Μεταβιβάσεως Ακινήτων (ΦΜΑ), που προβλέπεται στη διάταξη του άρθρου 1 παρ.2 περ. β' του Ν 1078/1980, καθόσον από το κείμενο της διατάξεως αυτής και ιδίως από το περιεχόμενο της αιτιολογικής της εκθέσεως προκύπτει ότι η ratio αυτής δεν ήταν η θέσπιση φορολογικής διατάξεως και δη διατάξεως περί απαλλαγής από το φόρο μεταβιβάσεως ακινήτου των εγγάμων σε διάσταση, αφού μια τέτοια ρύθμιση θα ήταν τελείως περιττή, ως υπάρχουσα, αλλά η ρύθμιση διαδικαστικών και μόνο θεμάτων, υπό το πρίσμα δε τούτο η διατύπωση: «Της απαλλαγής του αγάμου μπορεί να τύχει ο σύζυγος που βρίσκεται σε διάσταση...» δεν έχει την έννοια της φορολογικής εξομοιώσεως του εγγάμου προς άγαμο χωρίς παιδιά, αλλά της εξομοιώσεως από πλευράς τηρητέας διαδικασίας και των δύο κατηγοριών (πλειοψ.)».

Με τις διατάξεις του **άρθρου 21 § 1 Ν.3842/2010** περί απαλλαγής πρώτης κατοικίας αντικαταστάθηκαν **οι παράγραφοι 1,2,3 και 4 του άρθρου 1 Ν.1078/1980** και αναφορικά με τη φορολογική μεταχείριση του εν διαστάσει συζύγου σε ό,τι αφορά την απαλλαγή φόρου μεταβίβασης πρώτης κατοικίας προβλέφθηκαν τα εξής: «Την απαλλαγή του αγάμου δικαιούται και ο σύζυγος που βρίσκεται σε διάσταση και έχει καταθέσει αίτηση ή αγωγή διαζυγίου τουλάχιστον έξι (6) μήνες πριν από το χρόνο της αγοράς. **Αν έχει την επιμέλεια των ανήλικων τέκνων της οικογένειας, δικαιούται απαλλαγή ως έγγαμος.** Αν δεν λυθεί ο γάμος με διαζύγιο μέσα σε πέντε (5) έτη από την αγορά, αίρεται η χορηγηθείσα απαλλαγή και καταβάλλεται ο οικείος φόρος σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού» (άρθρο 1 § 1 Ν.1078/1980).

5. Μη χορήγηση από τις οικονομικές υπηρεσίες της απαλλαγής από τον φόρο μεταβίβασης για αγορά πρώτης κατοικίας σε αλλοδαπούς.

Οι αρμόδιες δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες αρνούνταν να χορηγήσουν την απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης για αγορά πρώτης κατοικίας εφόσον ο αγοραστής ήταν αλλοδαπός. Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει απευθυνθεί με έγγραφά του για το ζήτημα αυτό προς τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. καθώς και προς την αρμόδια Διεύθυνση Φορολογίας Κεφαλαίου του Υπουργείου Οικονομικών (βλ. χαρακτηριστικά το έγγραφο του Σ.τ.Π. προς τον

Υπουργό Οικονομίας με αριθμό πρωτοκόλλου 11575/2.1 της 6 Απριλίου 2004), ζητώντας την επανεξέταση της θέσης αυτής, καθώς μεταξύ των προϋποθέσεων που προβλέπονταν από τη φορολογική νομοθεσία για την απαλλαγή από τον φόρο πρώτης κατοικίας δεν περιλαμβανόταν η ιθαγένεια του αγοραστή. Ωστόσο, οι θέσεις αυτές του Συνηγόρου του Πολίτη είχαν απορριφθεί εγγράφως από το Υπουργείο Οικονομικών.

Ειδικά, ως προς την περίπτωση των **αναγνωρισμένων πολιτικών προσφύγων**, ως προς τους οποίους ομοίως οι οικονομικές υπηρεσίες αρνούσαν τη χορήγηση της απαλλαγής από τον φόρο μεταβίβασης για αγορά α΄ κατοικίας, έχει συνταχθεί πόρισμα (Δεκέμβριος 2007) και το ζήτημα εκκρεμούσε ενώπιον του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, λόγω της θέσης σχετικού ερωτήματος εκ μέρους του τμήματος Κεφαλαίου του Υπουργείου Οικονομικών.

6. Άρθρο 73 παρ. 3 του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών Προικών και Κερδών από Λαχεία.

Με το από 5-12-2007 έγγραφό του προς το Υπ. Οικονομίας & Οικονομικών / Δ13 Δ/νση Φορολογίας Κεφαλαίου, ο Συνήγορος του Πολίτη έθεσε υπόψη των οικονομικών υπηρεσιών το ζήτημα που είχε δημιουργηθεί σε φορολογούμενο από τη μη εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 73 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών Προικών και Κερδών από Λαχεία. Το ζήτημα αναδείχθηκε από την Αρχή καθώς κρίθηκε ως ιδιαίτερης σημασίας δεδομένου ότι –δυστυχώς– αφορά χιλιάδες έλληνες φορολογούμενους.

Η εν λόγω διάταξη προβλέπει ρητά τη δυνατότητα προσωρινού προσδιορισμού της αγοραίας αξίας ενός ακινήτου από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. με βάση συγκριτικά ή άλλα στοιχεία. Στην περίπτωση που η δηλωθείσα από τον φορολογούμενο και η προσωρινώς προσδιορισθείσα από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. αξία συμπίπτουν, η υπόθεση περαιώνεται ως ειλικρινής και ο φορολογούμενος δεν επιβαρύνεται με πρόστιμο ή άλλους πρόσθετους φόρους (προσαυξήσεις). Σε αντίθετη περίπτωση ο φορολογούμενος έχει προθεσμία 6 μηνών να υποβάλει συμπληρωματική δήλωση αποδεχόμενος την τιμή που όρισε ο Προϊστάμενος. Και σε αυτήν την περίπτωση δεν επιβαρύνεται με πρόστιμο ή άλλους πρόσθετους φόρους.

Η διάταξη τέθηκε από το νομοθέτη προς το συμφέρον και για την προστασία του ειλικρινούς διοικουμένου / φορολογούμενου από υπέρμετρη επιβάρυνση από πρόστιμα και προσαυξήσεις για την επιβολή των οποίων δεν φέρει την ευθύνη.

Στην πράξη οι Δ.Ο.Υ., επικαλούμενες φόρτο εργασίας και έλλειψη προσωπικού και καλυπτόμενες νομικά πίσω από τις διατάξεις περί παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου να επιβάλλει φόρους και πρόστιμα, ελέγχουν την ακρίβεια των δηλώσεων των φορολογούμενων στο όριο της συμπλήρωσης δεκαετίας από την υποβολή τους, πριν δηλαδή την παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου για επιβολή φόρων και προστίμων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα (καθώς –όπως προαναφέρθηκε– οι περισσότερες δηλώσεις κρίνονται ανακριβείς) να επιβάλλονται πρόστιμα και πρόσθετοι φόροι των οποίων το ύψος είναι πολλαπλάσιο (από 28-1-2004 έως 200%, προ 27-1-2004 έως 300%) των φόρων που τεκμαίρεται ότι οι

φορολογούμενοι προσπάθησαν να αποφύγουν υποβάλλοντας τις ανακριβείς δηλώσεις.

Επικαλούμενος τις αρχές της χρηστής διοίκησης, της καλής πίστης και της προστασίας της εμπιστοσύνης του διοικουμένου καθώς και λόγους φορολογικής δικαιοσύνης, ο Συνήγορος του Πολίτη εισηγήθηκε προς το Υπ. Οικονομίας & Οικονομικών την ουσιαστική ενεργοποίηση της εν λόγω διάταξης, και –εναλλακτικά- τη δυνατότητα του φορολογούμενου να προβαίνει σε υποβολή συμπληρωματικής δήλωσης κατά το χρονικό σημείο ελέγχου της δηλώσεώς του από τη Δ.Ο.Υ. (δηλαδή εντός της δεκαετίας) άνευ επιβολής άλλων πρόσθετων φόρων.

Η αρμόδια Δ/ση Φορολογίας Κεφαλαίου ενημέρωσε την Αρχή ότι υπέβαλε ενημερωτικό σημείωμα προς την ηγεσία του Υπουργείου τον Ιανουάριο του 2009 προτείνοντας την τροποποίηση του άρθρου 73 παρ.3 του κώδικα φορολογίας κληρονομιών –δωρεών, στο πνεύμα όσων εκτίθενται στο έγγραφο της Αρχής.

Ο νέος φορολογικός νόμος (N.3842/23-4-2010, ΦΕΚ Α' 58, «Αποκατάσταση φορολογικής δικαιοσύνης, αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και άλλες διατάξεις») δια του άρθρου 25 παρ. 19 τροποποίησε την παρ.3 του άρθρου 73 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών Προικίων και Κερδών από Λαχεία, υιοθετώντας κατ ουσία τις εισηγήσεις της Αρχής.

Συγκεκριμένα, προβλέφθηκε η δυνατότητα προσωρινού προσδιορισμού της αγοραίας αξίας ενός ακινήτου από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. (με βάση τα συγκριτικά στοιχεία που έχει) μέσα σε προθεσμία δώδεκα (12) μηνών από την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης, ύστερα από αίτημα του υπόχρεου που πρέπει να διατυπώνεται ρητά στη δήλωση φόρου κληρονομίας. Αν η δηλωθείσα αξία του ακινήτου συμπίπτει με την αγοραία αξία του η υπόθεση περαιώνεται ως ειλικρινής. Αν δεν συμπίπτει, ο φορολογούμενος καλείται μέσα σε ένα (1) μήνα από τον προσδιορισμό της προσωρινής αξίας να υποβάλει συμπληρωματική δήλωση σύμφωνη με την προσωρινή αξία που προσδιορίστηκε από τον Προϊστάμενο. Στην περίπτωση αυτή η συμπληρωματική δήλωση θεωρείται ειλικρινής και δεν επιβάλλεται πρόσθετος φόρος και πρόστιμο.

Εφόσον ο Προϊστάμενος δεν προσδιορίσει προσωρινή αξία εντός των 12 μηνών, κατά τον οριστικό προσδιορισμό της αξίας ο φορολογούμενος καλείται να καταβάλει μόνο τη διαφορά φόρου που προκύπτει και δεν επιβάλλεται για το ακίνητο πρόσθετος φόρος ή πρόστιμο.

7. Υπηρεσίες απαλλασσόμενες από τον φόρο προστιθέμενης αξίας

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο της εξέτασης της υπόθεσης υπαγωγής των επαγγελματιών - εργοθεραπευτών στο καθεστώς Φ.Π.Α. από τη διοίκηση, διαπίστωσε την ύπαρξη νομοθετικού κενού για την ειδικότητα αυτή και γι' αυτό ζήτησε επανειλημμένως από τη 14^η Διεύθυνση Φ.Π.Α. του Υπουργείου Οικονομικών την εξαίρεση των εργοθεραπευτών από το καθεστώς Φ.Π.Α., δεδομένου ότι παρέχουν «υπηρεσίες περιθαλψής» και

αυτές σύμφωνα με την 6^η Κοινοτική Οδηγία απαλλάσσονται του Φ.Π.Α. Το υπουργείο αποδέχθηκε την πρόταση της Αρχής και τροποποίησε την περ. ε΄, της παρ. 1 του άρθρου 22 του Ν. 2859/2000 (Κώδικας Φ.Π.Α. - ΦΕΚ 248 Α/07.11.2000) με το άρθρο 62, παρ. 3 του Ν. 3842/2010 (ΦΕΚ Α΄ 58/23.04.10), προσθέτοντας την ειδικότητα των εργοθεραπευτών στην παροχή υπηρεσιών που απαλλάσσονται του Φ.Π.Α. Με τον τρόπο αυτό, εναρμονίστηκε η εθνική μας νομοθεσία με τις διατάξεις της 6^{ης} Κοινοτικής Οδηγίας, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, στο πλαίσιο του οποίου τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. απαλλάσσουν από το φόρο τις παροχές ιατρικής περίθαλψης

Με την παρ. 3 του άρθρου 62 του Ν. 3842/2010 ορίζεται ότι «Η περίπτωση ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 22 του Κώδικα Φ.Π.Α. αντικαθίσταται ως εξής: **Απαλλάσσονται από το φόρο: (...) ε) οι παροχές ιατρικής περίθαλψης, οι οποίες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της άσκησης ιατρικών επαγγελμάτων, καθώς και οι παροχές υπηρεσιών από ψυχολόγους, μαίες, νοσοκόμους, φυσικοθεραπευτές, λογοθεραπευτές και εργοθεραπευτές.**»